ሕማማት ስርዓተ ምስትንፋስ ክንከላኸሎ ንኽእል ሕማም እዩ

ኢንፍሉዌንዛ (ጉንፋዕ)፣ሲንሲቲያል ቫይረስ ስርዓተ ምስትንፋስ (RSV)፣ ሰዓል፣ ከምኡ'ውን ኮቪድ-19፣ እዚኦም ኩሎም ሕማማት ስርዓተ ምስትንፋስ እዮም።

ሕማማት ስርዓተ ምስትንፋስ ካብ ሰብ ናብ ሰብ ይላባዕ።

ሓደ ዝሓመመ ሰብ ክስዕል፣ ክህንጥስ ወይ ክዛረብ ከሎ፣ ኣብ ጥቓኡ ኣብ ዘሎ ኣየር ጀርምታት ይብተኑ። ከምዚ ምስ ዘጋጥም፣ ካልኦት ሰባት ከስተንፍስዎን ክሓሙን ይኽእሉ። ምስ ገለ ሕማማት ስርዓተ ምስትንፋስ፣ ሰባት ጀርም ዘለዎም ነገራት ብምትንካፍ ውን ክሓሙ ይኽእሉ።

ቅድሚ ንስኻ ከም ዝሓመምካ ምፍላጥካ፣ ምስ ሓመምካ ምልክታት ምስተራእየካ፣ ዋላ'ውን ድሕሪ ምስ ሓወኻ፣ ሕማማት ስርዓተ ምስትንፋስ ናብ ካልእ ሰብ ከተመሓላልፍ ትኽእል ኢኻ።

ሕማማት ስርዓተ ምስትንፋስ መብዛሕትኡ ግዜ ንኣፍንጨኻ፣ ጎሮሮኻን ሳንቡእካን ይጸልው።

ሕማም ስርዓተ ምስትንፋስ ዘለዎም ሰባት እዞም ዝስዕቡ ክስምዖም ይኽእል፤

- ረስኒ
- ሰዓል
- ድኻም (ድኻም)
- ቓንዛ ጎሮሮ
- ኣፍንጫ ንፉጥ ጸረር ጸረር ምባል ወይ ምዕባስስ
- ቃንዛ ጭዋዳ ወይ ኣካላት
- ቃንዛ ርእሲ
- ተምላስን ውጻኣትን

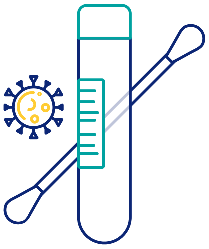

ንኻልኦት ንምክልኻል መርመራ ግበር።

ምልክታት ናይ RSV፣ ጉንፋዕ፣ ሰዓል፣ ከምኡ ውን ኮቪድ-19 ኣዝዮም ተመሳሰልቲ እዮም። ብርግጽ ኣየናይ ሕማም ከም ዘለካ ክትፈልጠሉ ትኽእል እንኮ መገዲ መርመራ ምግባር ጥራይ እዩ።

ኣብ ቤት ጽሕፈት ሓኪም፣ ኣብ ኮማዊ መርመራ ዝካየደሉ ቦታ፣ ኣብ ስራሕ፣ ኣብ ቤት ትምህርቲ ወይ ኣብ ቤት መሸጣ መድሃኒት መርመራ ክትገብር ትኽእል ኢኻ። ገሊኦን ቤት መሸጣ መድሃኒታት ንገለ ሕማማት ስርዓተ ምስትንፋስ ኣብ ገዛ ዝግበር መርመራታት ይሸጣ እየን።

NRC-RIM
National Resource Center for Refugees, Immigrants, and Migrants

ሕማማት ስርዓተ ምስትንፋስ ክንከላኸሎም ንኽእል ሕማማት እዮም

ዝሓመምካ ኮይንኹ እንተተሰሚዕካ ኣብ ገዛ ክትጸንሕ ኣለካ

ኣብ ዝኾነ እዋን ሕማም ምስ ዝስምዓካ ናብ ስራሕ፣ ቤት ትምህርቲ ወይ ማሕበራዊ ኣጋጣሚታት ካብ ምኻድ ኣብ ገዛ ምጽናሕ ሓደ ካብቲ ንስድራቤትካ፣ ኣዕሩኽትኻን ሕብረተ ሰብካን ንምክልኻል ክትገብሮ ትኽእል ኣገዳሲ ነገር እዩ። ካልኦት ክትገብሮም ትኽእል ነገራት ድማ፤

መሸፈኒ ናይ ኣፍን ኣፍንጫን ምውዳይ

ክትስዕል ወይ ክትህንጥስ ከለኻ ምሽፋን

ኢድን ገጽትን ብተደጋጋሚ ምሕጻብ

እንተተኻኢሉ ኣብ ደገ ምእካብ ከምኡ ውን ኣብ ውሽጢ ገዛ ተንቀሳቓሲ መጽረዩ ኣየር ምጥቃም።

ካብ ባህላዊ ምልክታት ከም ምሕቋፍ፣ ሰላምታ ብምጭብባጥ ኢድን ምስዓም ኣብ ምዕጉርትን ምቑጣብ፣ ንሓደጋ ምልባዕ ሕማማት ከጉድል ይኽእል።

ገሊኦም ሰባት ኣዝዮም ክሓሙ ወላ ውን ብሕማም ስርዓተ ምስትንፋስ ክሞቱን ይኽእሉ።

ኣብቲ ሕማም ብዝምርኮስ፣ ኣረጋውያን፣ ንኣሽቱ ህጻናት፣ ዕሽላት፣ ነፍሰጾራት ከምኡ ውን ዝተወሰኑ ናይ ጥዕና ጸገማት ዘለዎም ሰባትን ብኸቢድ ናይ ምሕማም ተኽእሎኦም ዝለዓለ እዩ።

ንጉንፋዕ፣ RSV፣ ከምኡ'ውን ኮቪድ-19 ዝኸውን ክታበታት ኣሎ።

ንነብስኻን ስድራኻን ሕብረተ ሰብካን ካብ ሕማማት ስርዓተ ምስትንፋስ ንምክልኻል ክታበት ምኽታብ እቲ ዝበለጸን ውሑስን መገዲ እዩ።

ክታበት ንከይትሓምም ክከላኸለልካ ይኽእል። ዋላ እንተዘይሓመምካ፣ ክታበት ካብ ብኸቢድ ምሕማም ይከላኸለልካ።

ክታበታት ውሑሳት እዮም።

- ናይ ጉንፋዕ፣ ኮቪድ-19 ከምኡ ውን RSV ክታበት ኩሎም ብሓንሳብ ኣብ ሓደ ግዜ ምኽታብ ውሑስ እዩ።
- ብዙሓት ክታበታት ንዓበይቲ፣ ቆልዑ፣ ከምኡ ን 6 ወርሒ ዝዕድሚኦም ህጻናትን ውሑሳትን ውጽኢታውያንን እዮም።
- እቶም ክታበታት ንነፍሰጾራትን ንዘጥብዋን ደቂ ኣንስትዮ ውን ውሑሳት እዮም።
- ካብ ክታበት RSV፣ ጉንፋዕ፣ ወይ ኮቪድ-19 ብሕማም ስርዓተ ምስትንፋስ ክትተሓዝ ኣይትኽእልን ኢኻ።
- ቅልል ዝበለ ናይ ክታበት ጎናዊ ሳዕቤናት ንቡር ኮይኑ፣ ከቢድ ጎናዊ ሳዕቤናት ድማ ኣዝዩ ሳሕቲ እዩ ዘጋጥም።

ብዝለዓለ ንምክልኻል ክታበት ምውሳድ ቀጽል።

ጉንፋዕን ኮቪድ-19ን ኩሉ ግዜ ይቀያየሩ እዮም። ንምክልኻል ኣብ ነፍሲ ወከፍ ሓጋይ ክታበት ጉንፋዕ ክትወስድ ኣለካ፣ ከምኡ'ውን ከከም ኩነታት ጥዕናኻ እዋናዊ ወይ ተወሳኺ መድሃኒት ኮቪድ-19 ክትወስድ ኣለካ። መብዛሕትኡ ግዜ ክታበት ንሕክምናዊ ረዲኤት ዘለዎም ዘጠቓለለ መድሕን ጥዕና ዘለዎም ሰባት ብነጻ እዩ ዝወሃብ።

ተወሳኺ ክታበት ኮቪድ-19 ብስሩዕ ይርከብ።

ብዛዕባ ክታበት ኮቪድ-19 እዋናዊ ሓበሬታ ንክህልወካ ምስ ሓኪምካ ተዘራረብ።